

STOPIŅU NOVADA DOME

ULBROKAS VIDUSSKOLA

Reģistrācijas Nr.2013901107

Vālodzes, Stopiņu novadā, LV- 2130, tālrunis: 67910372, 67911319,
fakss: 67910151, e-pasts: ulbrokas.skola@u-vsk.lv; www.ulbrokas-vsk.lv

APSTIPRINU

Ulbrokas vidusskolas direktors

N. Balabka

2017. gada 18. aprīlis

18. 04. 2017.

Nr. 53.3

Kārtība rīcībai, ja konstatēta emocionāla vai fiziska vardarbība, kas vērsta pret izglītojamo, vai, ja izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību, kā arī, neievēro izglītības iestādes Iekšējos kārtības noteikumus

STOPIŅU NOVADĀ

Izdoti saskaņā ar MK noteikumiem Nr.1338,
Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72. pantu
un izglītības iestādes vadības, Bērnu tiesību
aizsardzības likumu un 2015. gada 28.
septembra vadības sēdes lēmumu Nr. 147

1. Atbildīgie izglītības iestādes darbinieki un rīcības kārtība, ja tiek konstatēta vardarbība attiecībā pret izglītojamo vai skolas darbinieku:
 - 1.1. Izglītojamiem, kuri skolā sastopas ar vardarbību, – draudiem savai veselībai un dzīvībai, kā rezultātā rodas problēmsituācijas (konflikti, strīdi, kautīji) – personīgi vai ar vecāku starpniecību, nekavējoties mutiski vai rakstiski jāinformē par problēmsituāciju un jāvēršas pie kāda no minētajiem skolas darbiniekiem:
 - 1.1.1. klases audzinātāja;
 - 1.1.2. sociālā pedagoga;
 - 1.1.3. skolas medmāsas;
 - 1.1.4. skolas psihologa;

- 1.1.5. skolas vadības.
2. Noteikumu 1.1. punktā minēto darbinieku rīcību, konstatējot vardarbības gadījumu pret izglītojamo vai skolas darbinieku:
 - 2.1. Klases audzinātājs darbā ar klasi vai skolēnu individuāli vardarbības novēršanā veic šādas darbības:
 - 2.1.1. saruna ar izglītojamo;
 - 2.1.2. lietas apstākļu noskaidrošana;
 - 2.1.3. izglītojamā paskaidrojums;
 - 2.1.4. vecāku informēšana par notikušo situāciju;
 - 2.1.5. ja situācija radusies situācija tiek vērtēta kā bīstama, tad tiek izsaukti vecāki uz skolu un iesaistīts sociālais pedagogs un/vai skolas psihologs.
- 2.2. Sociālā pedagoga rīcība:
 - 2.2.1. saruna ar bērnu, vecāku, skolotāju;
 - 2.2.2. lietas apstākļu noskaidrošana, problēmas definēšana;
 - 2.2.3. izglītojamā uzvedības novērtēšana;
 - 2.2.4. uzvedības, morāles normu, likuma normu izskaidrošana; līgums un vienošanās ar bērnu;
- 2.3. Psihologa rīcība:
 - 2.3.1. psiholoģiskais vardarbības situācijas izvērtējums pēc klases audzinātāja, sociālā pedagoga, skolas māsas, skolas vadības pieprasījuma;
 - 2.3.2. psihoemocionālās korekcijas darbs ar vardarbības situācijā iesaistītajiem pēc nepieciešamības (individuālās konsultācijas saskaņojamas ar vecākiem);
 - 2.3.3. citu speciālistu (psihiatra, neirologa, ģimenes ārsta, krīzes centru) ieteikšana darbā ar vardarbības situācijā iesaistītajiem pēc nepieciešamības.
- 2.4. Medmāsas rīcība:
 - 2.4.1. sniegt pirmo medicīnisko palīdzību;
 - 2.4.2. izvērtēt nepieciešamību neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukšanai, citu medicīnas darbinieku, ģimenes ārsta piesaistei;
 - 2.4.3. par konstatētajiem vardarbības gadījumiem informēt klases audzinātāju, sociālo pedagogu, cietušā vecākus un skolas vadību;
 - 2.4.4. piedalīties klašu stundās un vecāku sapulcēs un sniegt izskaidrojošu informāciju par medicīniska rakstura sekām vardarbībā iesaistītajiem skolēniem, sniegt konsultācijas atbilstoši nepieciešamībai.
- 2.5. Administrācijas rīcība:
 - 2.5.1. saruna ar vardarbībā iesaistītajiem izglītojamiem, to vecākiem, skolotājiem; iepazīšanās ar lietas apstākļiem;
 - 2.5.2. nepieciešamības gadījumā vēršanās pie citām bērnu tiesību pārstāvošām instancēm;
 - 2.5.3. gadījumos, kad ir aizdomas par pielietoto vardarbību, administratīvi vai krimināli sodāmiem pārkāpumiem, nekavējoties ziņo par to tiesībsargājošām iestādēm.
3. Konflikti starp izglītojamajiem.

- 3.1. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:
 - 3.1.1. Jebkurš darbinieks, kurš konstatējis konfliktu starp izglītojamiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, nekavējoties ziņo klases audzinātājam vai izglītības iestādes vadītājam, vai sociālajam pedagogam par konstatēto konflikta situāciju.
 - 3.1.2. Izvērtējot situāciju, klases audzinātājs, izglītības iestādes vadītājs vai sociālais pedagogs telefoniski informē par situāciju izglītojamā vecākus.
 - 3.1.3. Klases audzinātājs veic ierakstu klases E-žurnālā par notikušo konfliktu; izvērtējot situāciju, izglītības iestādes vadītājs ar izglītojamā vecākiem tiekas klātienē.
 - 3.1.4. Izvērtējot konfliktsituāciju, izglītības iestādes vadītājs var lūgt izglītojamā vecākus ar izglītojamo konkrētajā dienā veikt audzinošas pārrunas vai izmantot skolas psihologa vai cita atbalsta personāla palīdzību.
- 3.1.5. Ja konflikta situācija nav atrisināta, tad klases audzinātājs iesniedz rakstisku iesniegumu izglītības iestādes vadītājam, tālāk izglītības iestādes vadītājam lemjot par sociālā pedagoga, psihologa, medmāsas vai cita atbalsta personāla piesaisti situācijas risināšanai.
- 3.1.6. Pamatojoties uz klases audzinātāja rakstisko iesniegumu, izglītības iestādes vadītājs aicina konflikta iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu klātienē izglītības iestādē, kuras laikā censās konfliktu atrisināt.
- 3.1.7. Ja izglītojamā vecāki atsakās risināt konfliktsituāciju, ignorē klases audzinātāju un skolas administrāciju, vai arī izglītojamā uzvedība neuzlabojas, skolas administrācija informē konkrēto pašvaldību.
4. Konflikti starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku
- 4.1. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:
 - 4.1.1. Pedagogs vai izglītības iestādes darbinieks vēršas pie izglītības iestādes vadītāja ar rakstisku iesniegumu ar situācijas aprakstu.
 - 4.1.2. Izglītības iestādes vadītājs sazinās ar izglītojamā vecākiem un veic pārrunas, pēc nepieciešamības arī klātienē izglītības iestādes telpās.
 - 4.1.3. Izglītības iestādes vadītājs organizē sarunu, kurā piedalās konflikta iesaistītās puses, tostarp pēc nepieciešamības pieaicina sociālo pedagogu, psihologu, medmāsu vai citu atbalsta personālu situācijas risināšanai, kuras laikā censās konfliktu atrisināt.
5. **Ikvienam skolas darbiniekam ir pienākums ziņot valsts policijai vai citai kompetentai iestādei par vardarbību vai citu pret bērnu vērstu noziedzīgu nodarījumu.**
6. Konstatējot pret izglītojamo vērstu emocionālas vai fiziskas vardarbības gadījumu, to konstatējušam izglītības iestādes darbiniekam ir jārīkojas saskaņā ar izglītības iestādes rīcības plānu fiziskas vai emocionālas vardarbības gadījumā. (Skat. pielikumu)
7. **Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā izglītojamais informējis savus vecākus un vecāki**

pedagoga vai izglītības iestādes darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (nepedagoģiski profesionālās ētikas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības:

- 7.1. izglītības iestādes vadītāja klātbūtnē vecāki veic pārrunas ar pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā.
- 7.2. ja vecāki ar pedagogu konflikta situāciju nevar atrisināt, tad:
 - 7.2.1. izglītojamā vecāki raksta iesniegumu par notikušo izglītības iestādes vadītājam detalizētai izvērtēšanai;
 - 7.2.2. izglītības iestāde pieprasī rakstisku paskaidrojumu pedagogam vai izglītības iestādes darbiniekam;
 - 7.2.3. izglītības iestāde uz rīkojuma pamata izveido komisiju un izvērtē konfliktu, kuras sastāvā bez izglītības iestādes vadītāja ir vēl vismaz 1 pedagogu pārstāvis un 1 atbalsta darbinieks;
 - 7.2.4. tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar izglītojamā vecākiem un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku; ja nepieciešams uz noslēguma sarunu pieaicina personu no izglītības iestādes dibinātāja, vietējās Bāriņtiesas vai Sociālā dienesta;
- 7.2.5. pēc notikuma izvērtēšanas, pēc nepieciešamības, izglītības iestādes vadītājam ir tiesības pielietot disciplinārsodus (piezīme; rājiens) vai atstādināt darbinieku no darba;
- 7.2.6. ja netiek konstatēta pedagoga vai atbalsta darbinieka vainojama rīcība, izglītības iestāde nosūta motivētu skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem.

8. Ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi:

- 8.1. Gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi, izglītības iestāde veic šādas darbības:
 - 8.1.1. klases audzinātājs sazinās ar vecākiem, lai noskaidrotu skolas kavējumu cēloni.
 - 8.1.2. kad bērns ierodas skolā, klases audzinātājs uzklausa bērna viedokli par situāciju.
 - 8.1.3. klases audzinātājs sadarbībā ar citiem skolas pedagogiem veic skolēna novērošanu klasē.
- 8.2. situācijas, par kurām klases audzinātājam nekavējoties jāziņo sociālajam pedagogam un izglītības iestādes vadītājam:
 - 8.2.1. aizdomas, ka bērns cieš no emocionālas, fiziskas vai seksuālas vardarbības;
 - 8.2.2. saņemta informācija, ka bērns nav nakšņojis mājās;
 - 8.2.3. klases audzinātājs pamānījis, ka bērna uzvedība izmainījusies (piemēram, uzvedība kļuvusi izaicinoša, rupja, bērns noslēdzies sevī, ir drūms),
 - 8.2.4. klases audzinātājs pamānījis, ka bērnam nav sezonai piemērots apģērbs, mācību līdzekļi, vai arī bērns nav ēdis.
- 8.3. Ja vecāki par problēmsituāciju ir informēti gan mutiski, gan rakstiski (sagatavojojot oficiālu vēstuli), bet neattaisnotie kavējumi turpinās, klases audzinātājs nedēļas laikā informē skolas sociālo pedagogu un izglītības iestādes vadītāju.
- 8.4. Sociālais pedagogs sadarbībā ar izglītības iestādes atbalsta personālu, klases audzinātāju un vecākiem analizē bērna neattaisnoto kavējumu cēloņus izmantojot:
 - 8.4.1. skolēnu rakstveida paskaidrojumus;

- 8.4.2. anketēšanu;
 - 8.4.3. individuālas sarunas;
 - 8.4.4. mājas apmeklējumus.
 - 8.5. Darba gaitā sociālais pedagogs izvērtē vairākus iespējamos neattaisnotu kavējumu rašanās iemeslus:
 - 8.5.1. problēmai izglītības iestādē;
 - 8.5.2. bērna uzvedību ietekmējošos individuālos faktorus (veselības problēmas, mācību un uzvedības traucējumi, individuālas problēmas jeb pārdzīvojumi, kas saistīti ar attīstības vai traumatisko krīzi, u.c.);
 - 8.5.3. psihoemocionālo un fizisko vidi ģimenē.
 - 8.6. Pēc informācijas apkopošanas tā tiek nodota izglītības iestādes vadītājam, kurš tālāk lemj par saziņu ar izglītojamā vecākiem un atbildīgo bērnu tiesību aizsardzības iestāžu piesaisti situācijas noregulēšanai.
9. Noteikumi stājas spēkā no to apstiprināšanas brīža.

Pielikums

*Izdots saskaņā ar 2009.gada 24.novembra
Ministru kabineta noteikumu Nr.1338.
„Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo
drošība izglītības iestādēs un to organizētajos
pasākumos” 6.5. punktu.*

Rīcības plānu fiziskas vai emocionālas vardarbības gadījumā

1. Ja skolas darbinieks pamana konfliktsituāciju, tai skaitā fizisku vardarbību, viņš mēģina to pārtraukt. Atbrīvojot no konflikta vietas neiesaistītās personas.
2. Ja skolēns pamana konflikta situāciju, tad ziņo tuvāk esošajam darbiniekam un pēc tam atbalsta personālam.
3. Ja tiek novērots vai konstatēts traumatisms, tad informē skolas medmāsu vai palīdz cietušajam noklūt līdz medmāsai.
4. Iesaistītie skolas darbinieki (skolotāji, tehniskie darbinieki, policists, medmāsa) ziņo direktoram.
5. Direktors un/vai klases audzinātāja uzaicina uz skolu vecākus, veic pārrunas ar iesaistītajām personām par turpmākām konflikta risināšanas iespējām.
6. Atbalsta personāls (sociālais pedagogs, skolas psihologs, administrācijas pārstāvis) palīdz risināt konflikta situāciju.
7. Atbalsta personāls sniedz direktoram informāciju par veiktajiem pasākumiem un to rezultātiem.

Izstrādāja: _____ L. Feodorova (sociālais pedagogs)